

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського»
Національний університет «Чернігівський колегіум
імені Т. Г. Шевченка»
Professional association of kinetotherapists and manual therapist from
republic of Moldova
Uniwersytet Szczeciński (Polska)
University of Bucharest (Romania)
Навчально-науковий інститут фізичної культури, спорту та
реабілітації
Кафедра фізичної реабілітації, біології і охорони здоров'я

АДАПТАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

З Б І Р Н И К
НА У К О В И Х П Р А Ц Ь
XV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ,
присвяченої
105-річчю з дня заснування кафедри фізичної реабілітації,
біології і охорони здоров'я та
60-річчю створення лабораторії функціональної діагностики
імені професора Т. М. Цонєвої
19–20 вересня 2024 року
м. Одеса
Частина 2
Одеса – 2024

УДК 796611.7–053.67(063)

Рецензенти:

- **С. П. Гвоздій** – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізіології, здоров'я і безпеки людини та природничої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова;
- **І. Л. Ганчар** – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри спортивних дисциплін Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

Головний редактор

Босенко Анатолій, доктор педагогічних наук, кандидат біологічних наук, професор

Редакційна колегія:

Коробейніков Георгій	доктор біологічних наук, професор (Німеччина-Україна)
Лизогуб Володимир	доктор біологічних наук, професор (Україна)
Магльований Анатолій	доктор біологічних наук, професор (Україна)
Михалюк Євгеній	доктор медичних наук, професор (Україна)
Носко Микола	доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Орлик Надія	кандидат біологічних наук, доцент (Україна)
Потоп Володимир	доктор педагогічних наук, професор (Румунія)
Приймаков Олександр	доктор біологічних наук, професор (Польща)
Топчій Марія	кандидат біологічних наук, доцент (Україна)
Холодов Сергій	Кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)

Адаптаційні можливості дітей та молоді: збірник наукових праць XV Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 105-річчю з дня заснування кафедри фізичної реабілітації, біології і охорони здоров'я та 60-річчю створення лабораторії функціональної діагностики імені професора Т. М. Цонєвої Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, 19–20 вересня 2024 року, Ч. 2) / голов. ред. А. І. Босенко. Одеса: Університет Ушинського, 2024. 328 с.

У збірнику наукових праць конференції представлені роботи широкого кола фахівців з сучасних проблем фізичного виховання і спорту. В статтях розкриваються медико-біологічні, фізіолого-гігієнічні, психолого-педагогічні та валеологічні основи розширення адаптаційних можливостей дітей та молоді, зміцнення їх здоров'я, а також питання підготовки фахівців за відповідними напрямками.

Рекомендовано до друку вченою радою ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 3 від 31.10.2024 року)

УДК: 796611.7–053.67(063)

Дегтяренко-Мельник Т. В., Бринза І. В., Лавриненко М. Р.	
Визначення працездатності особи до роботи в умовах підвищеної небезпеки за логікою психофізіологічної експертизи.....	113
Дегтяренко-Мельник Т. В., Капун Г. А.	
Вплив антистресової гімнастики на адаптивний імунітет учнів.....	120
Донець І. О., Міненко А. О., Кійко Т. Б.	
Вплив фізичної культури на формування та збереження здоров'я учасників освітнього процесу.....	126
Єдинак Г. А.	
Характеристика деяких інноваційних підходів у фізичному вихованні дітей та молоді.	138
Жіра Г. І.	
Організація фізкультурно-спортивної реабілітації ветеранів війни в умовах ветеранських просторів.....	147
Іванська О. В., Гальченко Л. В., Матвєєв І. Л.	
Фізіологічні механізми сприйняття образу рухів у тренуванні спортсменів.....	153
Калиниченко І. О., Латіна Г. О.	
Оцінка професійного вигорання педагогів різних вікових груп в умовах воєнного стану.....	158
Каратєєва С. Ю, Слободян О. М.	
Встановлення соматотипу команди майстрів спорту України з футболу «Університет»	164
Коваленко С. О., Циганник Р. А., Дзюник І. С.	
Кровообіг нижніх кінцівок у спортсменів при градуальній пасивній ортопробі.....	169
Козакевич В. К., Зюзіна Л. С., Мелащенко О. І., Козакевич О. Б.	
Перспективні аспекти формування та збереження здоров'я в дітей шкільного віку.....	177
Кольчак В. А.	
Аналіз організаційного механізму розвитку кадрового потенціалу сфери фізичної культури і спорту на регіональному рівні.....	183
Коробейніков Г. В., Коробейнікова Л. Г., Коханевич А. І., Вітенко Д. П., Сінь Хаоруй, Ван Сяньюй	
Контроль за функціональним станом кваліфікованих борців на етапі спеціалізованої базової підготовки.....	189
Кривошеєв Д. А., Іщук А. М., Красовська Г. В., Дзюбенко Н. В., Кривошеєв А. В.	
Вплив омега-3 на здоров'я людей, що займаються фітнесом та бодібілдингом.....	199
Магльований А. В., Кунинець О. Б., Іваночко О. Ю., Хомишин В. П.	
Вплив дозованого фізичного навантаження на параметри серцево-судинної системи студенток.....	205
Магльований А. В., Кунинець О. Б., Іваночко О. Ю., Кравець Х. П.	
Характеристика засобів моделювання рівня фізичних навантажень студенток.....	211
Myloslavska O. V., Shapoval I. Yu.	
Types of conflicts in sports teams and effective methods of their resolution.....	219
Mykhaliuk Ye. L., Horokhovskiy Ye. Yu., Bosenko A. I., Orlyk N. A.	
Physical working capacity as a health indicator and its relation to the occurrence of "infinite tone" phenomenon in soccer players.....	226

physiological curve and the method of their application reliably increased the adaptive capabilities of the body of female students and influenced the compensatory and adaptive mechanisms of the cardiovascular system.

Keywords: *students, level of the physical loadings, frequency of the warmhearted reductions.*

УДК 159.98

Myloslavskaya O. V., Shapoval I. Yu.

(Ukraine, Kharkiv)

TYPES OF CONFLICTS IN SPORTS TEAMS AND EFFECTIVE METHODS OF THEIR RESOLUTION

Abstract. *Types of conflicts in sports teams and effective methods of their resolution. Myloslavskaya O. V., Shapoval I. Yu. The article is devoted to the consideration of types of conflicts and effective methods of their resolution. The article discusses the causes and factors of conflicts in sports teams, effective methods of conflict management and resolution, which contribute to the improvement of interpersonal relations in the team.*

Key words: *conflict, types of conflicts, sports team, conflict resolution.*

Actuality. Sports teams, regardless of the level and sport, are unique micro-environments where the interaction between individuals is crucial to achieving common goals. The history of sport shows that conflict in sports teams is an integral part of interaction. Rivalries, different personalities and personal interactions can cause situations of tension and misunderstanding. These conflicts present not only challenges, but also opportunities for personal growth and strengthening of team spirit.

Considering and understanding the nature of these conflicts, their types and how to resolve them is key to ensuring that sports teams function harmoniously and achieve great success in the competition arena.

Purpose: to analyse theoretical sources on the problems of sports conflicts and strategies for their resolution.

Tasks: to analyse the theoretical state of the problem of the concept of conflict in psychology; to analyse conflicts in sports teams, methods of their resolution.

Results and discussion. The concept of conflict arose in human life as a result of the natural need to resolve contradictions and mutual rivalries. From the very beginning of evolution, mankind has faced limited resources, such as food, shelter and other goods, which has led to conflicts in the struggle for these resources.

Conflict is a clash of opposing goals, interests, positions, opinions or views between opponents or participants in an interaction. All conflicts arise from the presence of conflicting positions of the parties, different goals and means of achieving them in specific conditions, as well as from differences in interests, desires and views between opponents [1]. Conflicts can arise at different levels, such as in personal life, in organisations, or between countries. If the conditions for conflict become active, the conflict process begins to manifest itself [4].

When dealing with conflicts, the psychological factor plays an important role in their emergence, development and resolution. This is how the field of conflict psychology was born. It focuses on the study of interpersonal and intrapersonal contradictions, considers practical aspects and explores the psychological preconditions for the emergence and escalation of conflicts. It also develops methods of psychological regulation and conflict resolution.

Modern psychological science defines four key concepts that explain the psychological context of conflicts, primarily in the form of critical situations. Conflict as a critical psychological situation implies that a person has a rather complex inner world and that this complexity is actualised by the demands of life. In the case of a conflict, it is the consciousness that has to weigh up the value of motives, make a choice

between them, and find a compromise solution. We are dealing with a critical situation when it is subjectively impossible to get out of this conflict situation or find an acceptable solution, and as a result, consciousness surrenders to an unsolvable problem [3].

Thus, conflict as a type of critical situation is both one of the typical types of critical situations and, at the same time, is closely related to each of them. Conflicts are always associated with stress, and they almost always manifest frustration, dissatisfaction, stress, and criticality of a certain period or situation in a person's life. In order to delve deeper into the concept of conflict, we will look at the classification of conflicts.

A sports team is a group of several athletes, formed on a temporary or permanent basis, which takes one of the opposing sides in team sports. Usually, sports teams have a certain hierarchy, headed by a team captain who coordinates the activities of the athletes.

Sports teams are unique social units where the interaction of individuals is crucial for success. However, this collective nature can lead to a variety of conflicts that arise from different goals, interests and interaction styles.

Conflict interaction is an integral part of social communication, and athletes' interpersonal relationships are influenced by various factors, such as training, rehabilitation conditions, performance dynamics, and personal qualities. These factors not only form the background of interaction and the level of conflict, but also act as triggers of organisational stress in the team [2].

Now we will take a closer look at the nature, types and features of conflicts in sports teams: a conflict in a sports team is a clash of individual or group interests that may arise due to differences in goals, strategies or personal characteristics. A sports team is an inseparable system, which is defined by its dynamism, flexibility and the fact that a change in one part leads to changes in its overall structure. For example, introducing changes in the team composition leads to a transformation of the interactions and relationships of all team members.

Scientific research allows us to identify the main features that lead to a high level of conflict in game sports:

1. Competition between teams aimed at achieving victory over rivals, using the maximum mobilisation of physical and mental efforts.
2. The presence of situations of game conflict associated with limited time for decision-making.
3. A high probability of erroneous actions due to the need to solve complex tactical and strategic tasks, taking into account the various possibilities of moving partners and rivals on the playing field.
4. A sharp increase in the intensity and volume of the training process to maintain the physical shape of athletes during the game season.
5. The high emotionality of sports games arising from the unpredictability of results and the uncertainty of further developments.
6. Strong competition for a place in the main team, with players fighting for key roles and coaches competing for influence and trust.
7. Incentive mismatch between the first-team and the reserve team.
8. Ambiguity of psychological self-esteem regarding the role and place in the sports team.
9. The high level of publicity and constant attention can create pressure and affect team relationships.

It is important to bear in mind that interpersonal conflict does not arise automatically, but is rooted in a certain factor, which is usually called the cause of the conflict [1].

Conflicts that arise in the field of sport have common features with any social conflict, as well as their own peculiarities. Similar to conflicts in other areas, conflict situations in physical education and sport are determined by specific spatial and temporal frames, participants, subject, object, stages of development and types [5].

To further resolve and prevent conflicts, it is important to identify the types and causes of conflict in a sports team.

Types of conflicts in sports teams and their causes:

1. Personal conflicts: arise due to different personal characteristics and styles of interaction between players, coaches and other team members. They can arise due to incompatibility of characters, differences in attitudes to training, conflicts over personal preferences.
2. Conflicts due to role ambiguity: caused by ambiguity and conflicts about the roles of players, coaches and other team members. Misunderstandings of roles can lead to conflicts due to unclear duties, responsibilities and expectations.
3. Goal conflicts: arise from differences in individual and team goals. Players may have different ambitions and goals, while coaches may try to ensure team harmony and achievement of common results.
4. Technical conflicts: arise from differences in technical aspects of the game, strategies and training approaches. Disputes can arise over game selection, tactical decisions, training plans and preparation for competition.
5. Conflicts due to communication difficulties: caused by misunderstandings, insufficient communication and conflicts in communication. They can arise from misunderstandings of coaching instructions, on-field interactions and tactical discussions.
6. Conflicts over support interaction: arise from different styles of interaction and attitudes towards support within the team. Players may conflict due to uneven distribution of the coach's attention or unfair consideration of individual skills and singling out of players.

During the study of conflicts in sports teams, the factors that cause them were identified, as indicated by both athletes and coaches.

The following reasons were identified by the athletes:

1. The coach's leadership style: the coach forms his own style of leadership of the sports team, which can be authoritarian, democratic or liberal. It is necessary to find

the optimal combination of styles that corresponds to the development and organisation of the team.

2. Competition between athletes: competition in sports activities leads to competition, which often turns into conflict.

3. Incompetence of the coach: Wrong decisions or management errors can lead to conflicts, especially if the athletes consider the coach to be incompetent.

The trainers identified the following reasons:

1. Differences in the qualifications of the athletes: Uneven skill levels can create tension within a team.

2. Mental and physical overstrain: The high stresses of high performance in sport can cause mental strain and affect the mental state of athletes.

3. Violation of the sports regime: Non-compliance with the regime can lead to a deterioration in athletes' training and affect team performance.

Effective conflict management and resolution is key to ensuring a supportive and productive team environment and can be achieved through: mediation and mediation; group communication training; calming and self-regulation training; adaptation of roles and tasks; feedback systems; planning conflict resolution training; ethics and fairness.

Conclusions: Since conflicts in sports teams are a necessary element of their functioning, the readiness to effectively resolve conflicts becomes a key factor in achieving common goals and supporting positive team development. We conclude that it is not only the readiness to resolve conflicts that is important, but also the use of strategies aimed at promoting mutual understanding, mutual concessions and cooperation.

List of references

1. Багас О., Ковальчук Р. Конфлікти в спортивному колективі та шляхи їх вирішення. *Збірник наукових праць Національної академії Державної*

прикордонної служби України. Серія: Психологічні науки. 2016. №2. С. 24-33. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnapv_pn_2016_2_4.

2. Волинок Н.Ю., Ложкін Г.В., Колосов А.Б. Організаційний стрес спортивної команди. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія*. 2022. №3. С. 38-44. DOI: <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2021.3.8>.

3. Ложкін Г.В., Пов'якель Н.І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика: навч. посіб, м. Київ. 2007. 416 с.

4. Greenberg J. Organisational behaviour: The state of the science, 2013. 544 p. URL: <http://tinyurl.com/yu496tjk>.

5. Sannikova M. Характеристика соціальних конфліктів у сфері фізичної культури та спорту. *Physical education, sport and health culture in modern society*. № 1. 2019. С. 22-28. URL: <https://sport.vnu.edu.ua/index.php/sport/article/download/2072/1851>.

Милославська О. В., Шаповал І. Ю.

ТИПИ КОНФЛІКТІВ У СПОРТИВНИХ КОМАНДАХ ТА ЕФЕКТИВНІ МЕТОДИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Стаття присвячена розгляду типів конфліктів та ефективним методам їх вирішення. В статті розглянуті причини та фактори виникнення конфліктів в спортивних командах, ефективні методи управління та вирішення конфліктів, які сприяють покращенню міжособистісних відносин в команді.

Ключові слова: конфлікт, види конфліктів, спортивна команда, вирішення конфліктів.

Наукове видання

АДАПТАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

XIV Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої
105-річчю з дня заснування кафедри фізичної реабілітації,
біології і охорони здоров'я та
60-річчю створення лабораторії функціональної діагностики
імені професора Т. М. Цонєвої

19–20 вересня 2024 року
м. Одеса

Частина 2

Матеріали зверстані з електронних носіїв, наданих авторами публікацій.
Відповідальність за наукову достовірність матеріалів та відсутність плагіату
несуть автори

Головний редактор А. І. Босенко
Технічні редактори: О. В. Бобро
Дизайн обкладинки А. І. Босенко, Н. А. Орлик, М. С. Топчій
(фото Н. А. Орлик)